



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 31/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Okresnej prokuratúry Michalovce v konaní sp. zn. Pv 77/21/8807 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho „základného práva na súdnu a inú ochranu a práva na odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa v danom období nachádza“, podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho „práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“ v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Michalovce (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Pv 77/21/8807. V petite súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnej prokuratúre konať a priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 2 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Opatrením Okresného súdu Michalovce č. k. 3 Tp 9/2021-5 z 5. februára 2021 bol sťažovateľ ustanovený za obhajcu obvinenému mladistvému páchatel'ovi [REDACTED]. Uznesením okresnej prokuratúry z 23. apríla 2021 bolo zastavené trestné stíhanie proti obvinenému pre prečin pytliactva, pretože v čase spáchania činu neprekročil pätnásť rok veku. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. mája 2021. Sťažovateľ ako jeho obhajca podal na okresnej prokuratúre 20. mája 2021 žiadosť o vyplatenie odmeny podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v celkovej sume 694,12 eur, ktorú následne žiadosťou z 24. augusta

2021 upravil na sumu 892,44 eur. Okresná prokuratúra sťažovateľovi medzitým prípisom zo 14. júla 2021 oznámila, že vec bola predložená nadriadenej prokuratúre na služobné potreby. Dňa 24. augusta 2021 požiadal sťažovateľ okresnú prokuratúru o sprístupnenie informácie o vykonaných úkonoch. Dňa 3. septembra 2021 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie okresnej prokuratúry z 24. augusta 2021, ktorým nariadila zničiť rybársky sák vo vlastníctve obvineného. Proti tomuto podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal, že vlastníkom veci bol otec obvineného.

4. Následne okresná prokuratúra uznesením z 20. septembra 2021 priznala odmenu sťažovateľovi v celkovej sume 507,25 eur. Proti tomuto uzneseniu podal 30. septembra 2021 sťažovateľ sťažnosť. V dôvodoch poukázal na skutočnosť, že prokuratúra mu priznala odmenu len za 5 úkonov, pričom za ďalšie úkony mu odmenu nepriznala.

5. Dňa 9. novembra 2021 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie Krajskej prokuratúry v Košiciach č. k. 3 KPt 518/21/8807-7 z 28. októbra 2021, ktorým bolo uznesenie okresnej prokuratúry z 20. septembra 2021 zrušené ako nezákonné a arbitrárne a súčasne bolo uložené okresnej prokuratúre, aby vo veci znovu konala a rozhodla.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti postupu okresnej prokuratúry v napadnutom konaní podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta porušenie svojich označených práv tým, že:

a) okresná prokuratúra ho riadne neupovedomila o tom, z akého zákonného dôvodu mu nebudú priznané všetky ním realizované úkony, teda celková požadovaná odmena 1 014,50 eur;

b) okresná prokuratúra konala tiež nezákonne a s priet'ahmi, pretože nerozhodla najprv v zákonnej lehote už prvýkrát (od prvého vyúčtovania doručeného 21. mája 2021) a tiež k 12. decembru 2021, teda v lehote 30 dní opätovne „*nezačalo konanie a nové rozhodovanie o odmene sťažovateľa*“ podľa § 553 ods. 1 Trestného poriadku. Konaním okresnej prokuratúry teda bol sťažovateľ v tejto veci značne diskriminovaný, pretože sa svojej odmeny a jej vyplatenia stále reálne nedočkal, hoci v čase „*COVIDU*“ bol ešte viac „*odkázaný na riadny a včasný zárobok*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V úvode právneho posúdenia ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv „*na súdnu a inú ochranu a práva na odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa v danom období nachádza*“ podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a svojho práva „*domáhať*

sa zákonom ustanoveným postupom na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“ v súlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak na viacerých miestach (v úvode a v bode II ústavnej sťažnosti) je zrejmé, že namieta nepochybne porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a analogického práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručených v týchto článkoch ústavy a dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru však zahŕňa predovšetkým právo na spravodlivé súdne konanie, ktorý sa na napadnuté konanie okresnej prokuratúry ani nevzťahuje. Ústavný súd v tejto súvislosti akcentuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti najmä petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Takto vymedzený rozsah prieskumu ústavného súdu môže byť vo výnimočných okolnostiach modifikovaný (zvyčajne rozšírený) dôvodmi ústavnej sťažnosti [tak ako to expressis verbis vyplýva z § 45 zákona o ústavnom súde, pozn.], z ktorých ale musí zrozumiteľne vyplývať nepochybniteľný záujem sťažovateľa podrobiť ústavnoprávnemu prieskumu konkrétne a adresne vymedzené rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah (vymedzený predmetom, subjektom a inými, najmä časovými súvislosťami). V prípade sťažovateľa je jednoznačne preukázané, že jeho ústavnoprávna argumentácia smeruje iba k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a analogického práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní, a nie k porušeniu v petite pomenovaných práv, ktoré sú predovšetkým upravené v čl. 46 ods. 1 ústavy, nie v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného teda vyplýva, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti a nekorešponduje s ním. Tu však ústavný súd nevzhladol dôvod pred predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti na prípadné odstránenie týchto nedostatkov sťažovateľom na základe výzvy ústavného súdu.

9. Predmet konania považoval ústavný súd totiž za preukázaný, a preto ústavnú sťažnosť a argumentáciu sťažovateľa podrobne skúmal iba vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a analogickému právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Pri výklade týchto práv si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, že v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

10. Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 129/2010).

11. V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu alebo iného orgánu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú

sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (obdobne napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj zo skutočnosti, že ak argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015, I. ÚS 190/2019).

12. Podľa § 553 ods. 2 Trestného poriadku obhajca, ktorý bol obvinenému ustanovený, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom, ak zákon neustanovuje inak. Podľa § 553 ods. 3 Trestného poriadku o návrhu podľa odseku 2 orgán činný v trestnom konaní alebo súd rozhodne do 30 dní od jeho podania. Priznanú odmenu a náhradu hotových výdavkov orgán činný v trestnom konaní alebo súd vyplatí najneskôr do 90 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. O výške odmeny a náhrady obhajcu podľa osobitného predpisu, ktorý ukončil zastupovanie vo veci, rozhodne na návrh obhajcu orgán činný trestnom konaní alebo súd po ukončení zastupovania.

13. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že v danej veci nedošlo zo strany okresnej prokuratúry k rozhodnutiu o priznaní odmeny sťažovateľa v rámci zákonných lehôt ustanovených v § 553 ods. 3 Trestného poriadku. Na druhej strane však zistená nečinnosť okresnej prokuratúry v trvaní niekoľkých dní, počas ktorých s prestávkami naozaj nekonala v období od 14. júla 2021 do podania ústavnej sťažnosti 15. decembra 2021 (pozri k tomu jej úkony a časové súvislosti v bodoch 3 a 4), nie je ešte takého ústavnoprávneho charakteru a intenzity, aby zakladala aj vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa. Nepriznanie odmeny sťažovateľovi v požadovanej výške navyše napravila nadriadená prokuratúra, ktorá vstúpila do tohto procesu, zrušila prvé nezákonné uznesenie okresnej prokuratúry a uložila okresnej prokuratúre vo veci opätovne rozhodnúť.

14. Ústavný súd na základe predostretej argumentácie a opísaného skutkového stavu tak nevidí v súčasnosti žiaden relevantný dôvod na vyhovie ústavnej sťažnosti sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho práv.

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) ústavným súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu